

SAŽETAK PRESUDE
BOYAZ PROTIV TURSKE
OD 2. PROSINCA 2014. GODINE
ZAHTJEV BROJ 61960/08

Utvrđena diskriminacija zbog otkaza utemeljenog na spolu podnositeljice

❖ **ČINJENICE**

Podnositeljica zahtjeva je tijekom 1999. godine uspješno prošla testiranje za državnu službu te je trebala biti raspoređena na mjesto zaštitara u podružnici državne tvrtke za proizvodnju električne energije. Međutim, u srpnju 2000. godine primila je odluku da ne može biti raspoređena na to radno mjesto zbog toga što nije ispunila sljedeće kriterije propisane za to radno mjesto: nije muškarac te nije ispunila vojnu obvezu.

Podnositeljica je podnijela žalbu protiv navedene odluke, a nadležni upravni sud je presudio u njezinu korist, nakon čega joj je ponuđen ugovor o radu koji je prihvatila.

Ipak, poslodavac je podnio žalbu protiv odluke nadležnog upravnog suda koju je Visoki upravni sud prihvatio. Visoki upravni sud je utvrdio da je rješenje kojim je odbijen raspored podnositeljice na radno mjesto zaštitara zakonita, budući da uvjet koji se odnosi na vojnu službu jasno ukazuje na to da je riječ o radnom mjestu rezerviranom za muške kandidate. Visoki upravni sud je takav zahtjev ocijenio opravdanim imajući na umu prirodu radnog mjesta i javni interes.

Podnositeljica je otpuštena sa svog radnog mjesta dana 17. ožujka 2004. godine. Podnositeljica je podnijela žalbu u kojoj se pozivala na odluku opće sjednice odjela za upravne postupke Visokog upravnog suda u kojoj je, u sličnim okolnostima, ženskoj osobi bio odobren raspored na radno mjesto zaštitara. Visoki upravni sud je u svojoj presudi od 17. rujna 2008. godine primio na znanje odluku opće sjednice, ali ju nije komentirao.

Podnositeljica je podnijela zahtjev Sudu tvrdeći da je diskriminirana po spolnoj osnovi (članak 14. u vezi sa člankom 8. Konvencije), ujedno prigovarajući da upravni postupak nije bio pošten te da je predugo trajao.

❖ **OCJENA SUDA**

U odnosu na članak 14. u vezi sa člankom 8. Konvencije

Na prigovore turske Vlade da se podnositeljica poziva na pravo da bude zaposlena u javnoj službi, koje pravo nije zajamčeno Konvencijom, Sud je ponovio kako se osoba koja je zaposlena u državnoj/javnoj službi može žaliti na činjenicu da su prilikom otkaza povrijeđena njezina prava iz Konvencije. Otkaz koji se temelji isključivo na spolu predstavlja mjeru koja je toliko drastična da može imati posljedice na identitet te osobe, osobnu percepciju i samopoštovanje, te posljedično na privatni život te osobe. Sud je stoga zaključio da otkaz podnositeljice uvjetovan isključivo njezinim spolom predstavlja miješanje u njezino pravo na poštovanje privatnog života. Pritom je uzeo u obzir posljedice koje je otkaz imao na njezin

obiteljski život i mogućnost da se bavi profesijom za koju je kvalificirana, dakle, da je članak 14. u vezi sa člankom 8. primjenjiv na ovaj predmet.

Sud je naglasio da država ima vrlo usku slobodu procjene prilikom određivanja razloga koji opravdavaju razliku u postupanju koja se temelji na spolu. Ravnopravnost spolova jedan je od najvažnijih ciljeva država članica, te se samo u slučaju vrlo ozbiljnih razloga različito postupanje može smatrati sukladnim Konvenciji.

Činjenica da su turske vlasti smatrale da podnositeljica nije podobna za obavljanje poslova zaštitara jer je isto rezervirano za muškarce jasno ukazuje na to da je postojala razlika u postupanju na temelju spola.

Upravna tijela smatrala su da žene ne mogu izvršavati obveze poput noćnih smjena u ruralnim područjima, korištenje oružja i korištenje fizičke sile u slučaju napada. Visoki upravni sud nije uzeo u obzir stajalište opće sjednice odjela za upravne postupke koja je samo tri mjeseca ranije, u sličnom predmetu utvrdila da nema zapreka da žena bude raspoređena na mjesto zaštitara.

Podnositeljica, koja je gotovo tri godine radila kao zaštitarka, nije otpuštena zbog neizvršavanja obveza svog radnog mjesta, nego zbog odluka turskih upravnih sudova. Slijedom navedenog, Sud je utvrdio da nije postojao opravdani cilj zbog kojeg je podnositeljica drugačije tretirana na osnovi svog spola, zbog čega je utvrdio da je došlo do diskriminacije, suprotno članku 14. u vezi sa člankom 8. Konvencije.

U odnosu na članak 6. stavak 1. Konvencije

Sud je utvrdio da je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku zbog činjenice da je postupak u predmetu podnositeljice trajao 8 godina, te zbog toga što Visoki upravni sud nije dostatno obrazložio svoju presudu kojom je odbio žalbu podnositeljice.

❖ PRAVIČNA NAKNADA

10.000 EUR – na ime nematerijalne štete

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.